

Prima instanță - (Judecătoria Drochia, sediul) V. Craveț,
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Albu, A. Toderaș, E. Bejenaru,

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Grosu Liubovi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Grosu Liubovi
împotriva lui Grigore Aramă cu privire la încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 10 mai 2018, prin care s-a admis
parțial cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și
s-a obligat apelantul să achite plata taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 23 iunie 2016, Grosu Liubovi s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Aramă Grigore solicitând încasarea sumelor de 9000 de euro, 1500 de dolari SUA, 10 000 de lei cu titlu de datoriei, sumele de 6714,39 de euro, 1118,59 dolari SUA, 7457,73 lei cu titlu de dobânzi de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoria Drochia din 21 noiembrie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Grosu Liubovi, s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanței, la 22 noiembrie 2017, Grosu Liubovi a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Drochia din 21 noiembrie 2017 și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 09 februarie 2018, a depus cerere de apel motivată, solicitând totodată, și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 mai 2018, s-a admis parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat.

S-a scutit apelanta Grosu Liubovi de suma de 2000 (două mii) de lei, la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoria Drochia din 21 noiembrie 2017.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Grosu Liubovi și s-a obligat apelantul să prezinte dovada plății taxei de stat în mărime de 5443,28 (cinci mii patru sute patruzeci și trei lei), până la 29 mai 2018, ora 09.00.

S-a explicat apelantului că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită.

La 25 mai 2018, Grosu Liubovi a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 10 mai 2018, solicitând casarea încheierii menționate, scutirea integrală a apelantei de la plata taxei de stat, pentru examinarea cererii de apel.

Argumentează că examinarea în cadrul ședinței din 10 mai 2018 a cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în lipsa sa, a fost lipsită de posibilitatea de a-și prezenta dovezile sale în favoarea scutirii de la plata taxei de stat restantă.

Recurenta susține că este pensionară și primește o pensie de aproximativ 1000 de lei și alocații sociale de 180 de lei, iar soluția instanței de apel privind achitarea taxei de stat creează o limitare disproporțională a dreptului ei la justiție.

Impunerea la achitarea taxei de stat în condițiile în care norma legală și situației ei prevede scutirea integrală, restricționează nejustificat accesul la justiție și încălcarea drepturilor fundamentale reglementate de art. 6 § 1 din Convenție.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs relevă următoarele.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a emis încheierea contestată la 10 mai 2018.

Potrivit avizului de recepție, anexat la materialele dosarului, recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 22 mai 2018 (f.d.151).

Recursul a fost declarat la 23 mai 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Conform art.3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Instanța de recurs reține că art.368 alin. (3) Cod de procedură civilă, prin Legea nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018 a fost modificat și stabilește că încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Însă ținând cont de faptul că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 10 mai 2018, dată la care asemenea încheiere se contestau cu recurs, instanța va examina în fond cererea de recurs declarată împotriva încheierii menționate supra.

În condițiile art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Articolul 6 § din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul fiecărei persoane de a avea acces la o instanță. Acest drept de acces este însă limitat la câmpul de aplicare al dreptului la un proces echitabil, adică la contestațiile ce poartă asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil.

Colegiul reține că la etapa punerii pe rol a apelului, instanța a constatat că apelul declarat de Grosu Liubovi nu corespunde condițiilor prevăzute de art.364 din Codul de procedură civilă și astfel i-a acordat apelantei termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de achitare a plății taxei de stat.

În conformitate cu art. 365 alin.4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Art.3 alin.1) lit. j) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, statuează că tariful taxei de stat pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești este de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial -75% din taxa calculată din suma contestată.

În temeiul art. 85 alin.4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În speță, la depunerea apelului motivat apelantul a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat. Instanța de apel a constatat că aceasta urmează a fi admisă parțial și astfel, a scutit apelanta de suma de 2000 de lei, iar pentru restul sumei i-a acordat termen pentru achitare taxei de stat.

Analizând probele anexate la cererea de apel, Colegiul statuează că impunerea apelantei la achitarea plății taxei de stat, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Argumentul recurentului precum că soluția instanței de apel în latura chestiunii privind taxa de stat creează o limitare disproporțională a dreptului ei la justiție, nu poate fi reținut ca întemeiat, din moment ce tocmai realizarea acestor drepturi reprezintă scopul declarat al acțiunii sale.

De altfel, Curtea observă că susținerile recurentului pornesc de la o abordare greșită a conceptului de acces liber la justiție, și anume în sensul că acesta ar implica gratuitatea realizării actului de justiție din motiv că sursele sale financiare sunt mici și astfel, este dificil pentru ea să achite restul taxei de stat în mărime de 5443,28 lei.

Or, accesul liber la justiție nu înseamnă că acesta trebuie să fie în toate cazurile gratuit.

De asemenea, și jurisprudența CtEDO precizează că o limitare nu ar trebui considerată ca compatibilă cu art.6 decât: dacă ea urmărește un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

În cauza *Larco și alții c. României* Curtea a indicat că nu este exclusă niciodată ipoteza conform căreia interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță.

Astfel, instanța de recurs consideră că obligarea apelantei Grosu Liubovi la achitarea taxei de stat în mărime de 5443, 28 lei, nu este de natură a împiedica accesul liber la justiție sau exercitarea dreptului la un proces echitabil.

Așa cum a stabilit și instanța de apel, Grosu Liubovi, pentru diferența de taxă pe care apelantul trebuia să o mai achite, ea nu poate să beneficieze de scutire de plată totală întrucât, nu a prezentat la materialele dosarului, actele confirmative ce ar atesta veniturile sale la momentul depunerii apelului și nici la cererea de recurs nu le-a anexat.

Prin urmare, prin scutirea parțială de la plata taxei de stat, în cuantum de 2000 (două mii) lei, apelanta Grosu Liubovi a beneficiat de un tratament judiciar corespunzător din partea instanței menit să-i asigure dreptul de acces la justiție în respectarea art.6 pct.1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și a jurisprudenței generate de aplicarea acestui articol în situații similare.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Bălți din 10 mai 2018, este legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procesual și, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A respinge recursul declarat de Grosu Liubovi

A menține încheierea Curții de Apel Bălți din 10 mai 2018, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Grosu Liubovi împotriva lui Grigore Aramă cu privire la încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței,

Tamara Chișca-Doneva

judcători

Nina Vascan

Dumitru Mardari